

Skipulagsfulltrúi uppsveita Árnessýslu
Pétur Ingi Haraldsson
Dalbraut 12
840 Laugarvatn

UMHVERFISSTOFNUN

Reykjavík, 8. október 2013
Tilvísun: UST20130700140/ksj

Hálendismiðstöðin Kerlingarfjöllum. Deiliskipulag og umhverfisskýrsla.

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Uppsveita bs. er barst 23. júlí sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um tillögu að deiliskipulagi í Kerlingarfjöllum.

Deiliskipulagssvæðið

Stærð deiliskipulagssvæðisins er 2933,1 ha

Náttúruminjar

Kerlingarfjöll, Árnessýslu sem eru á svæði nr. 732 á náttúruminjaskrá í skránni segir um svæðið: *fjallaklasi milli Kerlingaröldu og Rauðkolla að sunnan og Skeljafells, Ásgarðsfjalls og Þverfells að norðan. Að vestan liggja mörk um Bringur, en að austan um Kisubotna og Mosdal. Stórbrotið og litríkt landslag, mikill jarðhiti. Vinsælt útivistarsvæði.*

Núverandi mannvirki - umhverfisþættir

Í Kerlingarfjöllum eru nú þegar fjöldi bygginga og smáhýsa, eða alls um 30 talsins þegar virkjun, hestagirðing og fjarskiptamastur eru meðtalin. Einnig hafa þegar verið lagðir vegir og slóðar borholur boraðar og göngubrýr byggðar o.fl. Að mati Umhverfisstofnunar hefur mótað viss heildarsvipur bygginga á svæðinu. Að mati Umhverfisstofnunar er mikilvægt að við endurbætur og viðbaetur sé heildaryfirsýn svæðisins höfð í huga svo sjónræn áhrif verði ekki verulega neikvæð. Einnig telur stofnunin afar mikilvægt að gert sé ráð fyrir að nýframkvæmdir séu afturkræfar. Því telur stofnunin að hanna þurfi nýjar byggingar inn í fyrrnefnda heildarsýn, og að efnisval verði áfram svipað og verið hefur þ.e. timbur og bárujárn

Einnig tekur Umhverfisstofnun undir mikilvægi þess að nýjar byggingar verði felldar inn í

landslagið.

Byggingarskilmálar, fyrirhugaðar byggingar

Umhverfisstofnun tekur undir almenn ákvæði varðandi skilmála um mannvirki og ákvæði um frágang enda mikilvægt að framkvæmdir séu felldar að umhverfinu, frágangur sé til fyrirmynnar og að ekki verði neitt óþarfa rask við framkvæmdirnar. Umhverfisstofnun minnir á mikilvægi þess að verktakar séu upplýstir um þessi ákvæði svo öll vinna við framkvæmdir verði í samræmi við ákvæðin.

Fyrirhugaðar byggingaframkvæmdir

Áætluð er steinsteypt nýbygging tengd aðalbyggingu -allt að 450 m². Sjónræn áhrif eru sögð óafturkræf og að jarðvegur úr grunni verði notaður sem undirlag til uppgræðslu.

Umhverfisstofnun leggur áherslu á byggingarframkvæmdir séu afturkræfar á svo viðkvæmu hálendissvæði. Einnig telur stofnunin afar mikilvægt að aðalbyggingarefnini verði áfram timbur og að forsteyptar einingar verði notaðar í undirstöður. Slíkt efnisval stuðlar að því að framkvæmdir verði afturkræfar.

Tjaldstæði

Áætlað er að reisa hús fyrir eldunar- og mataraðstöðu fyrir ferðamenn á tjaldstæði ásamt salerni, alls 90 m². Fram kemur í greinargerð að byggingarreitur ofangreinds húss er í myri. Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að votlendi verði ekki raskað og telur mikilvægt að leitast verði við að finna aðra staðsetningu fyrir viðkomandi hús.

Gróðuráhrif

Umhverfisstofnun telur afar mikilvægt að staðargróður verði nýttur við uppgræðslu þ.e. grastegundir og hálendisjurtir sem fyrir eru á svæðinu verði nýttar til uppgræðslu sjá ofangreint.

Áhrif á neysluvatn

Umhverfisstofnun tekur undir þá áætlun Fannborgar að leita eftir svansvottun á starfsemina. Stofnunin bendir á að slík vottun gerir bæði kröfur á lágmörkun í sápunotkun og einnig kröfur um gerð þeirra efna sem notaðar yrðu. Umhverfisstofnun bendir einnig á að mikilvægt er að við val á byggingarefnum sé haft í huga að nýtt séu umhverfismerkt byggingarefni þegar þess er kostur.

Fráveita

Fram kemur í greinargerð að sett verður ný rotþró fyrir húsin sunnan Ásgarðsár.

Umhverfisstofnun bendir á að fráveita skal vera í samræmi við reglugerð um fráveitur og skólp nr. 798/1999. Einnig bendir stofnunin á leiðbeiningar um rotþrær og siturlagnir, meðferð skólds frá stökum húsum og litlum fráveitum utan þéttbylis sem gefin var út af Umhverfisstofnun.

Vöktun umhverfisáhrifa starfseminnar

Í umfjöllun um vöktun umhverfisáhrifa starfsemi og framkvæmda er talað um mettunarstöðu svæðisins. Umhverfisstofnun bendir á að yfirleitt er fjallað um þolmörk svæða.

Umhverfisstofnun tekur undir mikilvægi þess að þolmarkagreining fari fram á framkvæmdasvæðinu.

Umhverfisstofnun tekur undir áætlun um vöktun vatnsgæða Ásgarðsár, og bendir

Umhverfisstofnun á að mikilvægt er að setja vöktunaráætlun í greinargerð deiliskipulags.

Einnig bendir Umhverfisstofnun á að auk reglugerðar um mengun vatns eru í gildi lög um stjórn vatnamála nr. 36/2011 en markmið þeirra er m.a. að vernda vatn og vistkerfi þess og hindra frekari rýrnun vatnsgæða.

Niðurstaða

Á ofangreindu framkvæmdasvæði eru nú þegar tugir framkvæmda, hús o.fl. sem reistar hafa verið á lögnum tíma. Umhverfisstofnun leggur áherslu á að við framkvæmdir viðbygginga og tengibygginga jafnt sem viðbyggingar verði haft að leiðarljósi að framkvæmdir séu sem mest afturkræfar og að forðast verði allt óþarfa rask.

Beðist er velvirðingar á hve langan tíma hefur tekið að svara erindinu.

Virðingarfullst

Kristín S. Jónsdóttir
Kristín S Jónsdóttir
Sérfræðingur

Björn Stefánsson
Björn Stefánsson
Sérfræðingur

Skipulagsstofnun